

Vergaderjaar 1993–1994

21 882

Wijziging van de teruggaafregeling in de Wet op de vermogensbelasting 1964 inzake beperking van de gezamenlijke druk van inkomstenbelasting en vermogensbelasting

C

ADVIES RAAD VAN STATE

Aan de Koningin

's-Gravenhage, 25 oktober 1993.

Bij Kabinetsmissive van 10 september 1993, no. 90.017000, heeft Uwe Majesteit, op voordracht van de Staatssecretaris van Financiën, bij de Raad van State ter overweging aanhangig gemaakt een tweede nota van wijziging op het voorstel van wet, houdende wijziging van de teruggaafregeling in de Wet op de vermogensbelasting 1964 inzake beperking van de gezamenlijke druk van inkomstenbelasting en vermogensbelasting, met toelichting.

1. In de toelichting op de nota van wijziging wordt opgemerkt dat na de indiening van het voorstel van wet een uitvoerige discussie is ontstaan over de plaats en de rol van de huidige vermogensbelasting. Deze discussie heeft ondermeer geleid tot de indiening van een tweetal initiatiefwetsvoorstellen. Het voorstel van de leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal De Korte en Van Rey (kamerstukken II 1992/93, 23 005) strekt tot – gefaseerde – afschaffing van de vermogensbelasting. Het voorstel van de leden Vreugdenhil en Vermeend (kamerstukken II 1992/93, 23 071) beoogt onder meer de afschaffing van de vermogensbelasting op ondernemingsvermogen en op aandelen, die tot een zogenaamd aanmerkelijk belang behoren, alsmede de

NADER RAPPORT

Aan de Koningin

's-Gravenhage, 5 november 1993

Blijkens de mededeling van de Directeur van Uw Kabinet van 10 september 1993, nr. 90.017000, machtigde Uwe majesteit de Raad van State zijn advies inzake bovenvermelde tweede nota van wijziging rechtstreeks aan mij te doen toekomen. Dit advies, gedateerd 25 oktober 1993, nr. W06.93.0596, bied ik U hierbij aan.

1 en 2. De Raad is van oordeel dat de bijdrage van kabinetszijde aan de discussie over de positie van de vermogensbelasting in ons stelsel van belastingheffing niet meer kan worden uitgesteld nu de initiatiefwetsvoorstellen inzake de vermogensbelasting van de leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal De Korte en Van Rey (kamerstukken II, 1992/1993, 23 005) en van de leden Vreugdenhil en Vermeend (kamerstukken II, 1992/93 23 071) spoedig onderwerp van beraadslaging zullen vormen. In dit verband merkt de Raad op dat hierop in de toelichting bij de nota van wijziging ten gronde ware in te gaan, waarbij ook aandacht ware te schenken aan de mededeling die ik onlangs heb gedaan om op korte termijn nieuwe stappen te zetten om de vermogens-

uitbreiding van de – materiële – vrijstelling van vermogensbelasting voor toegankelijke landgoederen tot bossen en niet-toegankelijke landgoederen. Naar het oordeel van de Raad van State kan, nu beide initiatiefwetsvoorstellen spoedig onderwerp van beraadslaging zullen gaan vormen, de bijdrage van kabinetszijde aan de discussie over de positie van de vermogensbelasting in ons stelsel van belastingheffing niet meer worden uitgesteld.

In de toelichting op de nota van wijziging ware hierop ten gronde in te gaan, waarbij ook aandacht ware te schenken aan de recente mededeling van de Staatssecretaris van Financiën dat hij op korte termijn nieuwe stappen wil zetten om de vermogensbelasting verder te beperken.

2. In de toelichting wordt gesteld dat de druk van de vermogensbelasting voor ondernemers en directeuren-groootaandeelhouders dient te worden verlicht. Naar het oordeel van de Raad behoeft een dergelijke keuze een brede motivering. Een – verhoging van – vrijstelling van belasting voor een beperkte groep vermogensbezitters roept de noodzaak van een toereikende rechtvaardiging daarvan op teneinde het verwijt van een ongemotiveerd onderscheid ten opzichte van andere vermogensbezitters te vermijden. Derhalve dient aandacht te worden besteed aan de vraag waarom het aanvaardbaar is een belangrijk verschil in feitelijke druk van vermogensbelasting voor te stellen al naar gelang het gaat om particuliere vermogensbezitters enerzijds en belastingplichtigen voor wier rekening een onderneming wordt gedreven, of daarmee gelijkgestelde aanmerkelijk belanghouders, anderzijds. In de toelichting ware hierop nader in te gaan.

belasting verder te beperken. Voorts acht de Raad het gewenst de keuze voor het verlichten van de druk van de vermogensbelasting door middel van een verhoging van de ondernemingsvrijstelling breed te motiveren. Een dergelijke keuze impliceert immers een belangrijk verschil in feitelijke druk van vermogensbelasting al naar gelang men van de ondernemingsvrijstelling gebruik kan maken.

Met de onderhavige nota van wijziging geeft het kabinet een belangrijke aanzet voor de discussie over de plaats van de vermogensbelasting in ons stelsel van belastingheffing. De Raad wijst er terecht op dat ook bij zo'n eerste aanzet de vraag naar voren komt waar het evenwicht ligt in de te bereiken drukverlichting van de vermogensbelasting. Die vraag is nog niet te beantwoorden. In de toelichting bij de nota van wijziging is slechts aangegeven dat met de thans voorgestelde wijzigingen niet kan worden volstaan. Ik beraad mij op verdere stappen. Indien een verdere verlaging in het kader van dit wetsvoorstel mogelijk blijkt te zijn, zal verhoging van de belastingvrije sommen hoge prioriteit dienen te hebben. Daarmee zou het voorstel immers aan maatschappelijk draagvlak kunnen winnen.

Het tempo en de reikwijdte van verdergaande maatregelen in de sfeer van drukverlichting van de vermogensbelasting worden mede bepaald door de dekkingsmogelijkheden van de met die maatregelen samenhangende budgettaire consequenties. Naar mijn mening zouden op korte termijn de volgende stappen op het punt van drukverlichting van de vermogensbelasting kunnen worden gerealiseerd door binnen de fiscaliteit lastenverschuivingen aan te brengen. Daarbij valt te denken aan maatregelen die liggen in de lijn van het eerdergenoemde initiatiefwetsvoorstel 23 071, waarin onder meer een alternatief is opgenomen voor de in het regeringsvoorstel 21 882 in artikel I voorgestelde zogenoemde 1%-fictie. Ik sluit niet uit dat de met die maatregel beoogde doelstelling – het tegengaan van onbedoeld gebruik van de samenloopregeling van artikel 14, vijfde lid, van de Wet op de vermogensbelasting 1964 – op meer doeltreffende wijze zou kunnen worden bereikt door een maatregel die erop is gericht een einde te

maken aan de fiscale voordelen die een directeur-grotoaandeelhouder kan behalen indien hij de voor zijn werkzaamheden in de eigen vennootschap te verkrijgen beloning niet aanstonds incasseert, maar in die vennootschap reserveert. De uit een dergelijke maatregel voortvloeiende budgettaire opbrengst biedt perspectief voor verdergaande drukverlichting van de vermogensbelasting. Daarnaast sluit ik niet uit dat voor de verhoging van de belastingvrije sommen nog andere financieringsbronnen kunnen worden aangeboord.

Tegen deze achtergrond meen ik dat het kabinet met de thans in de nota van wijziging voorgestelde maatregelen een belangrijke eerste stap heeft gezet om tot drukverlichting van de vermogensbelasting te komen en dat zo veel mogelijk de richting wordt aangegeven van de discussie over de vermogensbelasting zoals het kabinet die voor ogen heeft. De toelichting bij de nota van wijziging heb ik in overeenstemming met het bovenstaand aangevuld.

3. Voor een redactionele kanttekening moge het college verwijzen naar de bij het advies behorende bijlage.

De Raad van State geeft in overweging de nota van wijziging aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal te zenden, nadat aan het vorenstaande aandacht zal zijn geschonken.

De Vice-President van de Raad van State,
W. Scholten.

**Redactionele kanttekening,
behorende bij het advies no.
W06.93.0596 van de Raad van
State van 25 oktober 1993.**

– De term «directeur-grotoaandeelhouder» ware te vermijden indien een zogenaamde aanmerkelijk belanghouder wordt bedoeld.

3. De redactionele kanttekening van de Raad is overgenomen.

Ik moge u verzoeken mij machtiging te verlenen het advies en het nader rapport openbaar te maken door afschriften daarvan te zenden aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal, te zamen met de tweede nota van wijziging en de daarbij behorende, in overeenstemming met het bovenstaande, gewijzigde toelichting.

De Staatssecretaris van Financiën,
M. J. J. van Amelsvoort